

Högsköng. Soliga höstdagar går allra bäst när man är vanligt på Fyrstorg.

FOTO: MALIN OLSSON

Monica och Ingvar Eriksson i lagret hemma vid stugan i Kungstomt, Skyrtorp.

Bondemarknad med tradition

UPPSALA Vår, sommaren, höst och vinter. Våren lördaftern runt kan Uppsala bondemarknad ströva runt och botanisera bland boderna med nykorkad, näprouderat och småskalig på Fyrstorg.

Torget har dominerats av handel och moten i över 300 år.

Det var efter den stora stadsbranden i Uppsala 1702 som en ny handelsplats såg dagens ljus längs Fyrstaden. Under 1830-talet blev torget kulturens och kallades en tid för Fiskerietorget, när fiskerisällning pågick här. Senare ändrades namnet till Wedtorget, efter att stadens styrelse hade hämtat ved för saltingen hit. 1891 fastställdes officiellt namnet till Fyrstorg.

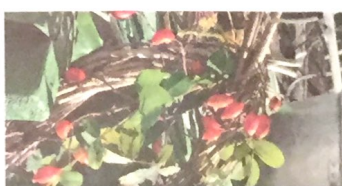
Traditionen med torghandeln le-

ver vidare i Uppsala. I alla morgonstund anländer småbåtar och fritidsbåtar till Fyrstorg på lördagarna. De dukar upp sina varor, allt från matvaror och färskpöps till hallon och sommarbarnsmor till blommanier, mjölk, svamp och mjölkgräs. Utmed speglar ständerna.

Medan många säljer är torget även en plats där man kan köpa saker som kommer från andra delar av världen, till exempel produkter från Sverige.

Vissa dyker upp mer sporadiskt. Från augusti till oktober är det högsköng med livligt handlande och blommande kommers. En vinterhusdag dag i januari är folkmyllan desto glesare. Torget är en levande mötesplats och den sociala gemenskapen en viktig del av besöket. Många kunder återkommer varje vecka och kan inte tänka sig en lördag utan torghandel.

På senare år har även en yngre publik blivit hit. Det invigdes Monica Eriksson, Kungstomt.

Nyoppnydda höstmarknader.

På senare år har även en yngre publik blivit hit.

som har hemmakat som specialitet (se artikel intill). Det är trevligt när man köper mat och närproducerat. Man märker att det är fler unga som handlar i dag, säger hon.

Monica berättar vidare att många, både säljare och köpare, blir förgymnade när kommunen bryr ut torget till andra evenemang.

Man vill ha sin torghandel!

Tidigare fanns en skylt på Fyrstorg med texten "Torghandeln på lördagarna". Den togs ner när filmen Pannu och Alexander spelades in och sattes aldrig upp igen. Sedan många år är det alltså inte på Fyrstorg.

MALIN OLSSON

Hönsarna på gården bidrar med en viktig bakgrunds.

Många tror till viss del på vitaminer, varor som väntar och om det är lördagskvällen.

Det är mycket som står. Men vi står i alla vider, även i övriga. Kunderna har ju ofta gjort beställningar, säger Ingvar.

I mitten av november börjar folk skicka efter lussabullar och sedan är det julbul som gäller för hela slanten. I januari och februari är det lördag.

Många Eriksson har varit torghandeln i drygt 20 år och tänker fortsätta så länge det är möjligt, säger Ingvar.

Det är socialt och trevligt. Det är många kända Uppsalaprofiter som brukar komma förbi. Man får höra mycket och vi har fått känna mycket folk, säger Monica och gör tillbakslut i sin lilla kiosk på gården. Fyrstogens till mörskökarna måste fixa innan arbetsdagen är slut.

MALIN OLSSON

Torghandeln som blev ett helt företag för makarna Eriksson

KUNGSTOMT/SKYTTORP. Makarna Ingvar och Monica Eriksson förbereder sig hela veckan inför helgens torghandel på Fyrstorg.

Många timmars arbete ligger bakom deras digrande bord fylt med såväl nybakade som hemkokta läckerheter. Köerna rullar stundtals länga av kunder som har fått smak för godisakerna.

Det är tidig förmiddag och naturen håller på att bli kall. Roken stiger från skorstenarna. Ett stilla lugn råder i sommarstugan i Kungstomt, mellan Skyrtorp och Österbybruk.

Men likar man bakom färdigt stugor, redan i gång med dagens syssla. I alla fall hemma hos Ingvar och Monica Eriksson, som bor här permanent sedan 1979. Bakning är ett intresse som följer i en liten bod på tommen kallas det. De ägnar och vispa smetar så

"Det går inte att komma till torget utan drömtårta, den måste finnas med."

det står hänga till. Vid bakbordet står fru i huset och laddar för ännu en torghandel på Fyrstorg. Vår förmiddag är jag här och bakar, förutom på måndagar då jag handlar och passer barnen i Bålånga, säger Monica och där av sig ett par möjligheter.

Det var när bakuppgiften blev fler som makarna bestämde att installera ett kök i en av bodarna på gården. Här fick Monica plåsa med råvarorna och möjligheten att grädda många plåsar samtidigt.

I och med att lokalen blev livsmedelsbutik kunde hon baka i större utsträckning och sälja mer. Bakning är ett intresse som följer i en liten bod på tommen kallas det. De ägnar och vispa smetar så

med barnen! Jag har bland annat jobbat inom restaurangbranschen och så var jag 20 år hos klädesvarumärket Wengle Brandell och sydde kappaer. Sen stöcker jag framför två varje kväll, berättar Monica.

Det var Ingvar som inledde torghandelskarriären i början av 1990-talet. Han åkte till Fyrstorg och sålde överstekt av grönsaker och blommar som paret odlade. Med sig hade han alltid några påsar med Monicas hembakade råbollar.

Efter pensioneringen började Monica göra honom sällskap på torget, vilket ledde till en ökad efterfrågan på hennes smörgåsar, bullar, sortimentet av hembakat vaxe, medan grönsaksbutiken glänsade.

Under några år bakade Monica även all kaffebod till Palle Svens luss i Uppsala och levererade till pensionärsföreningen. När verksamheten blev mer omfattande skapade man eget företag.

under namnet Inka's torghandel. Nästan alltid, varje lördagsmorgon under våren, sommaren och hösten tar de bilen och kör till stan. Klöden 7 är allt uppsett och framför två varje kväll, berättar Monica.

Det var Ingvar som inledde torghandelskarriären i början av 1990-talet. Han åkte till Fyrstorg och sålde överstekt av grönsaker och blommar som paret odlade. Med sig hade han alltid några påsar med Monicas hembakade råbollar.

Efter pensioneringen började Monica göra honom sällskap på torget, vilket ledde till en ökad efterfrågan på hennes smörgåsar, bullar, sortimentet av hembakat vaxe, medan grönsaksbutiken glänsade.

Under några år bakade Monica även all kaffebod till Palle Svens luss i Uppsala och levererade till pensionärsföreningen. När verksamheten blev mer omfattande skapade man eget företag.

En sågen säger att dottern Kristina skickade Fyrstorg till Uppsalabodarna för att de skulle kunna driva torghandel hit.

FOTO: MALIN OLSSON